

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยรูปแบบ R2W Model



นางสาวสุพรรณษา บุญมี

ตำแหน่ง ครู
โรงเรียนบ้านดอน (นุ้ยนิรยาการ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑

คำนำ

เอกสารผลการดำเนินงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เรื่อง การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยรูปแบบ R2W Model จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) ในการแก้ไขปัญหาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนในบริบทโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านกำลังครูและการจัดชั้นเรียนรวม ผู้เสนอผลงานได้วิเคราะห์สภาพปัญหาในห้องเรียน และนำกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มาออกแบบเป็นนวัตกรรม R2W Model ซึ่งขับเคลื่อนผ่านวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ Read (อ่านกระตุ้นคิด) ผ่านสื่อรหัสสีและบัตรคำกระตุ้นความสนใจ, Repeat (ย้ำความแม่นยำ) ด้วยกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อนและพี่ช่วยน้อง, Write (เขียนสร้างสรรค์) มุ่งเน้นการแต่งประโยคพัฒนาคำ และ Work (การนำไปใช้) ผ่านการลงมือทำกิจกรรมสรุปบทเรียนด้วยแผนภาพความคิด (Mind Mapping) ซึ่งนวัตกรรมนี้ไม่เพียงแต่พัฒนาด้านความรู้และทักษะภาษาไทย (Knowledge & Skill) เท่านั้น แต่ยังส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสมรรถนะการทำงานร่วมกันของผู้เรียน (Attitude & Competency) อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่สนใจ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาในโอกาสต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู นักเรียนโรงเรียนบ้านดอน (นุ้ยนิรยาการ) ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ การสนับสนุน และความร่วมมือในการขับเคลื่อนนวัตกรรม R2W Model จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

สุพรรณษา บุญมี

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 เนื้อหา

สภาพปัญหาและความสำคัญ	1
นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	2
กระบวนการและการนำไปใช้	5
ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	8
การมีส่วนร่วม / การขยายผล	10

ส่วนที่ 2 ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมกระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามรูปแบบ R2W Model	12
ภาพผลสำเร็จการดำเนินงาน (Learning Outcomes: KSAC)	16
ภาพผลงานนักเรียน	18
ผลเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้หลังใช้นวัตกรรม	19
รางวัลที่ได้รับ	20

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยรูปแบบ R2W Model

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางสาวสุพรรณษา บุญมี

ตำแหน่ง ครู

ชื่อสถานศึกษา/หน่วยงาน โรงเรียนบ้านดอน(นุ้ยนิธยาการ)

1.สภาพปัญหาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานและหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หากผู้เรียนขาดทักษะด้านภาษา ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ต้องเปลี่ยนผ่านการเรียนรู้จากการอ่านขั้นพื้นฐาน ไปสู่การอ่านจับใจความ การวิเคราะห์ความ และการเขียนสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินสภาพจริงและการทดสอบวัดความรู้ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน (นุ้ยนิธยาการ) พบปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ "ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้" นักเรียนบางส่วนยังสะกดคำไม่ถูกต้อง จำพยัญชนะ สระ และตัวสะกดที่มีความซับซ้อนไม่ได้ขาดทักษะในการแจกลูกสะกดคำ ส่งผลให้ไม่สามารถอ่านออกเสียงและเขียนข้อความในระดับชั้นของตนเองได้ ซึ่งปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นห่วงโซ่ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่ำลง เนื่องจากไม่สามารถทำความเข้าใจโจทย์ปัญหา ขาดทักษะในการจับประเด็น และที่สำคัญที่สุดคือ ทำให้นักเรียนสูญเสียความมั่นใจ มีเจตคติเชิงลบต่อการเรียน จนเกิดสภาวะเบื่อหน่ายและถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

นอกจากปัญหาด้านตัวผู้เรียนแล้ว สภาพปัญหายังถูกซ้ำเติมด้วยข้อจำกัดเชิงโครงสร้างเชิงพื้นที่ เนื่องจากโรงเรียนบ้านดอน(นุ้ยนิธยาการ) เป็น "โรงเรียนขนาดเล็ก" ที่ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรและมีอัตราค่าจ้างครูไม่ครบชั้นเรียน ส่งผลให้การบริหารจัดการเรียนการสอนมีความยากลำบาก ในกรณีที่มีคุณครูท่านใดท่านหนึ่งมีความจำเป็นต้องลาป่วย ลาภัก หรือติดภารกิจทางราชการ โรงเรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการจัดห้องเรียนแบบ "ร่วมชั้น

เรียน" (Multi-grade classroom) เพื่อประคับประคองให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินต่อไปได้ การเรียนร่วมชั้นเช่นนี้ทำให้กระบวนการเรียนการสอนขาดความต่อเนื่อง คุณครูผู้สอนที่เหลือน้อยต้องดูแลนักเรียนต่างระดับชั้นและต่างระดับความสามารถในเวลาเดียวกัน ทำให้นักเรียนกลุ่มที่อ่อนทักษะด้านการอ่านและการเขียน ไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือและปรับปรุงแก้ไขปัญหอย่างใกล้ชิดและเป็นระบบเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาเชิงซ้อนทั้งในด้านปัญหาเฉพาะบุคคลของนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และอุปสรรคเชิงระบบของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความจำเป็นต้องเรียนร่วมชั้นเป็นครั้งคราว นางสาวสุพรรณษา บุญมี ในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงตระหนักถึงความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่ต้องแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งด่วนและยั่งยืน จึงได้ริเริ่ม ออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภายใต้รูปแบบ "R2W Model" (Reading to Writing Model) ซึ่งเป็นโมเดลการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงพื้นฐานการอ่านสู่การเขียนอย่างเป็นระบบ มีความยืดหยุ่นสูง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทห้องเรียนเดี่ยวหรือห้องเรียนร่วมชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม ขจัดปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ให้หมดไป และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นตามศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรม

2. นวัตกรรมจัดการเรียนรู้

การดำเนินงานพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านดอน(นุญนิธยาการ) ในครั้งนี้ ผู้เสนอผลงานได้ออกแบบและสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ "R2W Model" ภายใต้แนวคิด "4 Steps to Literacy" เพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันในบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีรายละเอียดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และโครงสร้างนวัตกรรม ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกและการเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุญนิธยาการ) โดยใช้รูปแบบ R2W Model ให้สูงขึ้นและผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเรียนร่วมชั้น ให้สามารถพัฒนาทักษะภาษาไทยได้อย่างต่อเนื่อง มีส่วนร่วม และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้

3. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทักษะการอ่าน และการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เป้าหมายของการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุ้ยนิธยาการ) จำนวนทั้งหมดร้อยละ 80 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 85 มีพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุ้ยนิธยาการ) เกิดการเรียนรู้ผ่าน 4 ด้านแห่งความสำเร็จ (Learning Outcomes) ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) มีความเข้าใจคำพื้นฐาน ด้านทักษะ (Skill) มีคะแนนการอ่านและการเขียนสูงขึ้น ด้านเจตคติ (Attitude) มีความสุขสนุกสนานในการเรียน และด้านสมรรถนะ (Competency) มีทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์อย่างเหมาะสม

2.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ "R2W Model" (4 Steps to Literacy)

นวัตกรรม **R2W Model** ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่าน 4 ขั้นตอนสำคัญ ที่ออกแบบมาเพื่อรองรับการเรียนรู้แบบรวมชั้นและเน้นการฝึกซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

R - Read (อ่านกระตุ้นคิด) ขั้นตอนการฝึกอ่านบัญชีคำพื้นฐานจำนวน 300 คำ โดยใช้รูปภาพประกอบและการใช้เทคนิค "รหัสสี" (Color Coding) เข้ามาช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกดได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

R - Repeat (ย้ำความแม่นยำ) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม "เพื่อนช่วยเพื่อน" (Peer Tutoring) และการจัดกระบวนการในห้องเรียนร่วมชั้นโดยให้พี่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วยเหลือน้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกับการใช้กิจกรรมที่ช่วยน้องและฝึกฝนเน้นการฝึกซ้ำจากง่ายไปยากผ่านชุดฝึกทักษะ เพื่อสร้างความเข้าใจที่คงทน

W - Write (เขียนสร้างสรรค์) ขั้นตอนการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำและการสร้างคลังคำ โดยเชื่อมโยงจากคำที่ได้เรียนรู้มาสู่การฝึกแต่งประโยค และการสื่อสารความคิดสร้างสรรค์ตามจินตนาการ เพื่อยกระดับจากทักษะการอ่านสู่ทักษะการเขียนขั้นสูง

W - Work (การนำไปใช้) ขั้นตอนการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยจัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้ร่วมมือกันคิดวิเคราะห์ สะท้อนความคิด และสรุปบทเรียนร่วมกันด้วยแผนภาพความคิด (Mind Mapping) เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและพัฒนาสมรรถะการทำงานร่วมกับผู้อื่น



2.3 แนวคิดหลักฐานทางวิชาการที่รองรับนวัตกรรม

การออกแบบนวัตกรรม R2W Model นี้ ดำเนินงานบนพื้นฐานแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และแนวคิดการเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Tutoring) เพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดของโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเรียนรวมชั้น นวัตกรรมนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ยึดหยุ่นตามความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียนรายบุคคล เน้นย้ำความแม่นยำด้วยกระบวนการอ่านเชื่อมโยงสู่การเขียนอย่างเป็นระบบ มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน (Learning Outcomes) คือ ด้านความรู้ (K), ด้านทักษะ (S), ด้านเจตคติ (A) และด้านสมรรถนะ (C) เพื่อจัดปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อย่างยั่งยืน

3. กระบวนการและการนำไปใช้

การดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ R2W Model เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุ้ยนิยาการ) ผู้เสนอผลงานได้นำวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) มาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ขั้ววางแผน (Plan: P)

1. ศึกษาสภาพปัญหาและบริบท ผู้สอนทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 14 คน พบว่านักเรียนร้อยละ 50 มีปัญหาอ่านได้เฉพาะคำง่าย อ่านไม่คล่อง และเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและขาดความมั่นใจในการเรียนรู้ ประกอบกับบริบทโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องมีการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน

2. กำหนดเป้าหมายและเครื่องมือ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจัดทำวัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ 4 ด้าน (Learning Outcomes) พร้อมทั้งคัดเลือกบัญชีคำพื้นฐานจำนวน 300 คำ นำมาใช้ออกแบบรูปภาพประกอบและรหัสสี (Color Coding)

3. ออกแบบนวัตกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้สร้างสรรค์และวางแผนโครงสร้างนวัตกรรม R2W Model (4 Steps to Literacy) พร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คู่ขนานและชุดฝึกทักษะที่ยึดหยุ่น เพื่อรองรับกรณีที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน

3.2 ขั้นตอนดำเนินงาน (Do: D)

ผู้เสนอผลงานนำนวัตกรรม R2W Model ไปลงมือปฏิบัติจริงในห้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผ่านกระบวนการขับเคลื่อน 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 R - Read (อ่านกระตุ้นคิด) ผู้สอนนำบัญชีคำพื้นฐาน 300 คำ มาจัดกิจกรรมฝึกอ่าน โดยเน้นการใช้รูปภาพประกอบที่น่าสนใจร่วมกับการใช้เทคนิค "รหัสสี" เพื่อให้ นักเรียนสามารถจำแนกและจดจำเสียงพยัญชนะสระ และตัวสะกดได้อย่างถูกต้องและแม่นยำยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 R - Repeat (ย้ำความแม่นยำ) ในช่วงเวลาปกติหรือเมื่อเกิดสถานการณ์ที่โรงเรียนขนาดเล็กต้องจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น ผู้สอนได้นำกระบวนการ "เพื่อนช่วยเพื่อน" (Peer Tutoring) มาใช้ โดยมอบหมายให้พี่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วยดูแลและคุมกิจกรรมให้น้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการฝึกฝนทักษะการอ่านและทำชุดฝึกทักษะซ้ำ ๆ เน้นการฝึกจากง่ายไปยากเพื่อสร้างความชำนาญ

ขั้นที่ 3 W - Write (เขียนสร้างสรรค์) เมื่อนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้อย่างแม่นยำแล้ว ผู้สอนจะกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเขียนสะกดคำ นำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้มาฝึกแต่งประโยค และสร้างสรรค์ชิ้นงานการเขียนตามจินตนาการเพื่อเปลี่ยนผ่านทักษะการอ่านสู่การเขียนอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่ 4 W - Work (งานนำไปใช้) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในรูปแบบ Learning by Doing ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม นำคำและประโยคที่แต่งร่วมกันมาคิดวิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ และถ่ายทอดออกมาเป็นแผนภาพความคิด (Mind Mapping) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น



3.3 ขั้นตรวจสอบประเมินผล (Check: C)

1. การประเมินระหว่างเรียน ผู้สอนดำเนินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการช่วยเหลือกันระหว่างพี่น้องในการเรียนรวมชั้น พร้อมทั้งตรวจประเมินผลงานการเขียนและแผนภาพความคิดของนักเรียนเป็นระยะ

2. การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ดำเนินการทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำจากบัญชีคำพื้นฐานหลังจากสิ้นสุดกิจกรรม เพื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบและประเมินความสำเร็จครอบคลุมทั้ง 4 ด้านแห่งความสำเร็จ (Knowledge, Skill, Attitude, Competency)

3.4 ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act: A)

1. สะท้อนคิดและปรับปรุงแก้ไข นำข้อมูลจากการตรวจบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้และคะแนนสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์ หากพบว่ายังมีนักเรียนรายบุคคลที่ยังติดปัญหาการเขียนสะกดคำบางประเภท จะจัดกิจกรรมซ่อมเสริมและให้เพื่อนหรือพี่ช่วยประกบดูแลเพิ่มเติม

2. การพัฒนาอย่างยั่งยืน นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วย R2W Model ที่ประสบความสำเร็จไปปรับใช้เป็นแนวทางมาตรฐานในการแก้ไขปัญหาห้องเรียนรวมชั้นในกลุ่มสาระอื่น ๆ และบันทึกสรุปผลเพื่อเตรียมขยายผลต่อไป

4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

จากการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ R2W Model (4 Steps to Literacy) มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุญนิธยาการ) ส่งผลให้เกิดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมแก่ผู้เรียน โดยสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ 4 ด้าน (Learning Outcomes) และเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.1 ผลลัพธ์เชิงปริมาณ (Quantitative Outcomes)

1. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับสูง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 85 มีพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น คะแนนทดสอบวัดทักษะความสามารถด้านการอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ และการเขียนสะกดคำภาษาไทยหลังการเรียนรู้ด้วย R2W Model ของนักเรียนทุกคน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ขจัดปัญหานักเรียนที่อ่านได้เฉพาะคำง่ายหรืออ่านไม่คล่องให้หมดไป

4.2 ผลลัพธ์เชิงคุณภาพตาม 4 ด้านแห่งความสำเร็จ (Learning Outcomes)

การเรียนรู้ผ่านนวัตกรรม R2W Model ช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้ (Knowledge - K) นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้การสะกดคำ การแจกลูกประสมคำ และมีความเข้าใจความหมายของคำศัพท์พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างถูกต้อง แม่นยำ โดยสามารถจดจำและสะกดคำศัพท์พื้นฐานตามเป้าหมายจำนวน 300 คำ ได้อย่างแตกฉาน

2. ด้านทักษะ (Skill - S) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์และทักษะด้านการอ่านและการเขียนที่สูงขึ้นในทุกด้าน สามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธีมีพัฒนาการจากทักษะการอ่านสู่การเขียนอย่างเป็นระบบโดยสามารถแต่งประโยค และเขียนสื่อสาร ชิ้นงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเหมาะสมตามระดับชั้น

3. ด้านเจตคติ (Attitude - A) นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสุข สนุกสนาน และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่เกิดสภาวะเบื่อหน่ายหรือถดถอยทางการเรียนรู้ มีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากความสำเร็จในการอ่านและเขียนได้ด้วยตนเอง

4. ด้านสมรรถนะ (Competency - C) นักเรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์ ผ่านการออกแบบแผนภาพความคิด (Mind Mapping) รวมทั้งมีสมรรถนะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบผ่านกิจกรรมกลุ่มและการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในบริบทห้องเรียนรวมชั้น

4.3 ประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง แม้ในสถานการณ์หรือบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านกำลังพลครูและต้องจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น แต่นักเรียนยังคงสามารถแสวงหาความรู้ฝึกฝนทักษะ และพึ่งพาช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสร้างรากฐานทักษะภาษาไทยที่แข็งแกร่งเพื่อใช้ต่อยอดในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

5. การมีส่วนร่วม / การขยายผล

การบริหารจัดการนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ R2W Model เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอน(นุญนิธยาการ) ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการวางแผนขยายผลอย่างเป็นระบบ มีรายละเอียดดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วม (Participation)

นวัตกรรม R2W Model ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเน้นย้ำเรื่องการมีส่วนร่วมและการสร้างภาคีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.การมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน (Peer & Cross-Age Tutoring) มีการจัดกิจกรรม "เพื่อนช่วยเพื่อน" และกิจกรรมที่ช่วยน้อง โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการเข้ามามีส่วนร่วมดูแล

ช่วยเหลือ และกระตุ้นการฝึกซ้ำด้านการอ่านและการเขียนให้แก่น้อง ๆ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสถานการณ์ห้องเรียนรวมชั้น ทำให้นักเรียนเกิดความผูกพันและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการเรียนรู้

2.การมีส่วนร่วมของคณะครูและผู้บริหาร ครูผู้สอนได้นำนวัตกรรม R2W Model เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับคณะครูในโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิด และปรับปรุงพัฒนาชุดฝึกทักษะให้มีความสมบูรณ์ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม

3.การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการติดตามดูแลการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่บ้าน ผ่านการใช้บัญชีคำพื้นฐาน 300 คำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องระหว่างบ้านและโรงเรียน

5.2 การขยายผล (Extension & Diffusion)

จากการดำเนินงานที่เห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ผู้เสนอผลงานได้ดำเนินการขยายผลและเผยแพร่นวัตกรรม R2W Model ไปสู่มิติ ต่าง ๆ ดังนี้

การขยายผลภายในสถานศึกษา

นำรูปแบบ R2W Model (4 Steps to Literacy: Read, Repeat, Write, Work) ไปปรับใช้เป็นโมเดลต้นแบบในการแก้ไขปัญหาการเรียนแบบรวมชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนบ้านดอน (นุญนิธยาการ) เพื่อยกระดับสมรรถนะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในภาพรวม

การเผยแพร่ผลงานสู่วงวิชาการ

จัดทำสรุปองค์ความรู้ในรูปแบบสื่ออินโฟกราฟฟิก (Infographic) ที่เข้าใจง่าย เพื่อเผยแพร่แนวคิด ข้อมูลกระบวนการจัดกิจกรรม และผลสำเร็จของนวัตกรรม R2W Model ผ่านช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์โรงเรียน Page Facebook โรงเรียนบ้านดอน (นุญนิธยาการ) เผยแพร่เอกสารผ่านทางกลุ่ม Line บุคลากรครู

ภาคผนวก

1. ภาพกิจกรรมกระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามรูปแบบ R2W Model

ชั้น R - Read (อ่านกระตุ้นคิด) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์จากบัญชีคำพื้นฐาน 300 คำ โดยใช้สื่อนวัตกรรมบัตรคำ "รหัสสี" (Color Coding) แยกพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์



ชั้น R - Repeat (ย้ำความแม่นยำ) ผ่านการจัดกิจกรรม "เพื่อนช่วยเพื่อน"

และ "พี่ช่วยน้อง" (Peer Tutoring) ในบริบทห้องเรียนรวมชั้น



ชั้น W - Work (การนำไปใช้) นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม (Learning by Doing) ร่วมกันระดมสมองเพื่อสร้างสรรค์แผนภาพความคิด (Mind Mapping) โดยนำคลังคำศัพท์มาจัดหมวดหมู่และต่อยอดเป็นประโยค



2. ภาพผลสำเร็จการดำเนินงาน (Learning Outcomes: KSAC)

ด้านความรู้และทักษะ (Knowledge & Skill)

นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่านและเขียนสะกดคำศัพท์พื้นฐานได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไป

สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ และผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้



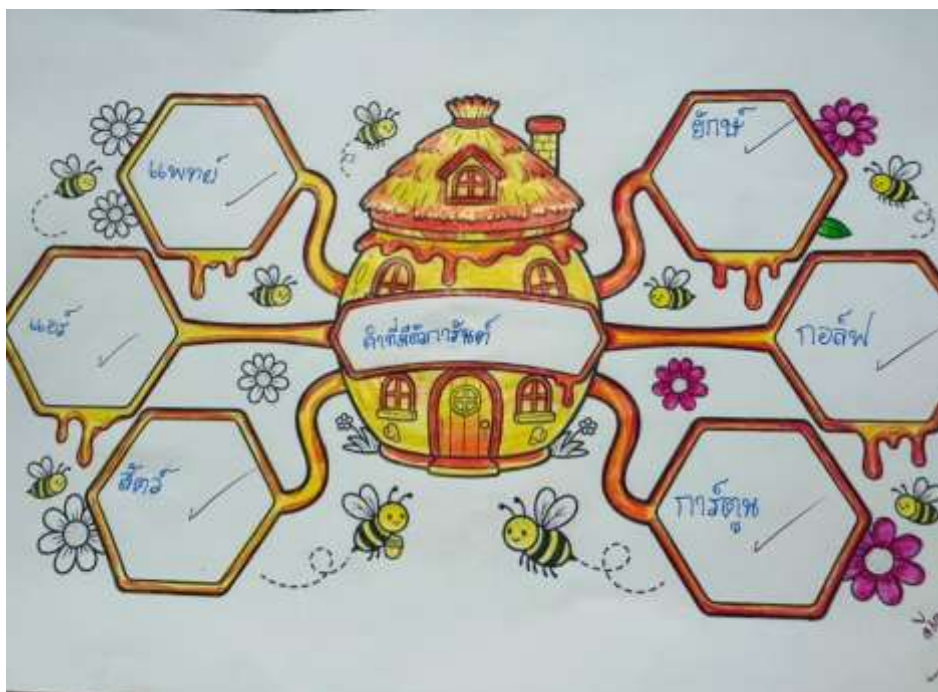
ด้านเจตคติและสมรรถนะ (Attitude & Competency)

นักเรียนแสดงออกถึงความสุข สนุกสนาน และมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม

มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม และมีทักษะการสื่อสารที่ดี



3. ภาพผลงานนักเรียน



4.ผลเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้หลังใช้นวัตกรรมเรียนรู้ด้วยรูปแบบ R2W Model

ผลเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบการอ่านออกเขียนได้			
เลขที่นักเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความก้าวหน้า
1	12	18	+6
2	10	17	+7
3	11	17	+6
4	13	19	+6
5	9	17	+8
6	14	18	+4
7	17	17	0 (เท่าเดิม)
8	15	19	+4
9	16	16	0 (เท่าเดิม)
10	10	17	+7
11	13	18	+5
12	17	18	+1
13	11	17	+6
14	11	17	+6
ผลรวม	174	245	71
ค่าเฉลี่ย	12.43	17.50	5.07

จากตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 85 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า มีนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนจำนวน 12 คน (เลขที่ 1-6, 8, 10-14) คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของนักเรียนทั้งหมด (สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 85) และมีนักเรียนที่มีพัฒนาการผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 92.85 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาอย่างครบถ้วน

5.รางวัลที่ได้รับ



ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยรูปแบบ R2W Model

โรงเรียนบ้านดอน (นุ้ยนิรยาการ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑